

jichž byl žalobce vlastníkem. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a znovu rozhodl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

V projednávaném sporu, v němž se žalobce domáhá na žalovaných náhrady škody podle §§ 970 a 1316 obč. zák., jde především o otázku aktivní legitimace žalobce. Žalovaní ji popřeli, ale nižší soudy ji žalobci přiznaly proto, že žalobce byl, jak je nesporno, vlastníkem věcí, jež byly cestujícím Jiřímu Sch-ovi v hotelu žalovaných za Sch-ova ubytování se tam odcizeny. Jest přisvědčiti dovolatelům, že z uvedeného důvodu žalobci oprávnění ke sporu přiznati nelze. I když byl žalobce vlastníkem věcí Sch-ovi v hotelu žalovaných ukradených, nebyl hostem u žalovaných a věci u žalovaných neuložil, pročez nebyl k žalovaným v poměru, z něhož by mohl proti nim nárok, podle §§ 970 a 1316 obč. zák. jen »hostům« přiznávaný, uplatňovati (sb. n. s. 1056, 2462). Neobstojí tedy důvod, pro který nižšími soudy bylo oprávnění ke sporu žalobci přiznáno.

Důvodem, pro který byly rozsudky obou předchozích stolic zrušeny, bylo, že se nezabývaly tvrzeným postupem nároků.

Čís. 13739.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Zodpovědnost práce (přepisování zboží do kartotéky z dodaných dokladů) a to, že práci konala dříve síla úřednická, nestačí o sobě k tomu, by činnost mohla býti označena za vyšší ve smyslu § 1 zákona.

(Rozh. ze dne 7. září 1934, Rv I 534/33.)

Žalobce obstarával kartotéku u žalované firmy. Dostav dne 1. března 1932 okamžitou výpověď, domáhal se na žalované zaplacení služebních požitků ve výši za výpovědní lhůtu podle zákona o obchodních pomocnících. Pracovní soud žalobu zamítl. Důvody: Soud má za zjištěno, že žalobce obstarával kartotéku, jež sestávala z kartonových listů, rozdělených jednak pro příjem, jednak pro výdej zboží. V závodě žalované bylo zvyklostí, že objednávací lístky, které docházejí s dodaným zbožím, převezme nejprve F., který zboží převážil a skontroloval, zda zboží odpovídá váhou a jakostí dodacímu lístku a připsal číslo objednávky, dodací lístek na to odevzdán vedoucímu skladu (H-ovi), který zjistí, zda objednávka souhlasí s dodávkou, ale svědek dodací lístek zapíše do knihy dodací pro nákupní oddělení. Dodací kniha pak odevzdána s dodacími lístky žalobci, který jen na jednotlivé listy v kartotéce, označené dle druhu zboží, napíše zboží, které došlo. Když mělo býti zboží vydáno, tu příslušné oddělení napsalo žádanku a, když prošla rukama

zodpovědných osob, dána žádanka na konec žalobci, který opsal množství vydaného zboží do druhé polovice toho, kterého listu. Žalobce byl podřízen svědku H-ovi. Svědek P. potvrdil dále, že se žalobce domáhal, aby s ním byla sjednána smlouva úřednická, avšak žalobce, ač vyzván, své vysvědčení školní nepředložil. Totéž potvrzuje i Š., který dodává, že kdyby byl žalobce přijat za úředníka, byla by mu svěřena zodpovědnější práce. Jde o to, zda to, co konal žalobce, jest prací vyšší nebo prací kupeckou, jak má na mysli § 1 zák. o obch. pomocnících. Jest sice pravda, že to nebyla práce ruční v pravém slova smyslu, t. j. práce obrábějící materiál nebo zhotovující zboží, avšak činnost žalobce, t. j. opisování z dodacích lístků a ze žádanek, tedy znalost písma a čtení nevybočovala nikterak z obyčejných požadavků na dělníka kladených, neboť i v pokračovacích školách požaduje se na učnících znalost různých předmětů ke všeobecnému vzdělání patřících. Poukaz k tomu, že žalobcova činnost byla činností duševní, neobstojí, neboť jest všeobecně známo, že u každého normálního člověka jest činnost provázena jistým duševním děním, a zpracovávání těchto vjemů ze zevnějšího světa v určité závěry, jimiž pracovní výkon jest podmíněn, není ještě výkonem »vyšším« jak má na mysli § 1 cit. zákona. Vzhledem k tomu pokládá soud činnost žalobcovu za činnost, jež se může požadovati na každém dělníku a nevztahuje se proto na něho zákon o obchod. pomocnících. To, že byl žalobce zapsán do seznamu úředníků, na věci nic nemění, neboť tato okolnost nepropůjčuje jeho práci povahu »práce vyšší«. Směrodatným jest ten způsob zaměstnání. Jelikož žalobce své nároky opírá o to, že mu příslušely jakožto úředníku vyšší požitky, byla žaloba zamítnuta, jelikož tento předpoklad žaloby byl vyvrácen. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Rozhodnutí sporu závisí na právním posouzení otázky, zda jest žalobce zařaditi do skupiny zaměstnanců konajících vyšší nekupecké služby ve smyslu § 1 zák. o obchod. pomocnících, či za pouhého pomocného dělníka. Rozhodující jest v tom směru nikoli označení žalobce, nýbrž jeho skutečné zaměstnání u žalované strany. Soud odvolací praví sice úvodem k odůvodnění ve věci samé, že po znovu provedeném jednání dospěl k jinému skutkovému zjištění než soud pracovní, ve skutečnosti však zjistil jen všeobecně, že žalobce vedl kartoteku přijatého a vydaného zboží, a nezměnil nic na zjištění, jakým způsobem přijímání a vydávání materiálu se dalo. Podle toho tedy odvolací soud na skutkovém zjištění o vlastní práci žalobce u žalované strany nic nezměnil a odůvodňuje pak svůj závěr, že šlo u žalobce o práci vyššího druhu, poukazem k tomu, že to byla práce zodpovědná a že ji dříve vykonával úředník. V důsledku toho uznal odvolací soud, že žalobce podléhal zákonu o obchodních pomocnících a přiznal mu nárok na výpovědní lhůtu šestinedělní ke čtvrtletí. Soud odvolací neučinil sice zjištění o tvrzeném zastupování kalkulanty S-a, o podávání vysvětlení, o úředních hodinách a informacích z oběžníků. Tyto okolnosti jsou pro posouzení případu celkem neroz-

hodny, ježto zastupování bylo i dle vlastního tvrzení žalobce jen přechodné; uspořádání pracovních hodin, informace z oběžníků pak nic neměnila na podstatě skutečného a vlastního jeho zaměstnání. Dovolatelka napadá závěry soudu odvolacího a poukazuje k tomu, že pro posouzení jakosti práce nejsou rozhodné okolnosti uváděné soudem odvolacím t. j. zodpovědnost práce a okolnost, že i před žalobcem konala práci tu síla úřednická. Dovolatelka poukazuje k tomu, že i práce dělníka jest zodpovědná, neboť i tento může způsobiti značnou škodu a že dotýčný úředník konal i jiné práce. Jest přiznati dovolatelce, že ony okolnosti o sobě nestačí, by na jejich podkladě mohla se posouditi kvalita práce žalobce. K označení jeho činnosti za vyšší ve smyslu § 1 zák. o obch. pomocnících se vyžaduje, by k úkonům jeho bylo potřebí zvláštní zručnosti a odborné zkušenosti, která se u obyčejného dělníka nepředpokládá a nežádá; úkony jeho musí přesahovati obor a výši obyčejného dělníka (viz roz. čís. 9318 sb. n. s.). Přihlédne-li se k tomu, co o vedení kartoteky zboží zjistil soud pracovní, na čemž soud odvolací nic neměnil, jest usouditi, že šlo u žalobce o pouhé přepisování zboží do kartoteky z dodaných dokladů, po případě vypisování z kartoteky, aniž žalobce rozhodoval samostatně o tom, kam se zanášky mají státi, že tedy jeho práce nepřevyšovala výkonnosti obyčejné písařské síly. Totéž platí o podání vysvětlení z těchto dokladů. Neprávem tedy označil soud odvolací práce žalobcovy za práce vyšší. Pro posouzení sporné otázky jsou rozhodné výhradně služby a práce konané žalobcem a nezáleží na tom, kdo práce ty konal dříve, komu byl žalobce podřízen, ani na tom, zda konal práci v hodinách úředních a dostával oběžníky.

Čís. 13740.

Železniční zaměstnanci.

»Službou« ve smyslu § 7 stanov pensijního fondu čsl. státních drah jest rozuměti službu **ž e l e z n i č n í**, kterou měl vykonávati zaměstnanec dráhy podle své příslušnosti k určité skupině železničních zaměstnanců, nikoliv však jen služební úkony, jež zaměstnanec skutečně prováděl naposled před zánikem služebního poměru.

(Rozh. ze dne 7. září 1934, Rv I 1079/34.)

Žalobce byl pomocným zaměstnancem čsl. státních drah. Byv státní železniční správou vypověděn ze služeb dnem 20. června 1931, domáhal se na československém státu (na pensijním fondu čsl. státních drah) placení pense. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, **N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o**

d ů v o d ů:

Žalobce se domáhá placení pense a nárok na ni vyvozuje z ustanovení § 7, odst. 3, čís. 2 stanov pensijního fondu čsl. státních drah, podle něhož pomocný zaměstnanec nabývá nároku na pensi, **byl-li státní želez-**